

JOSEF A BRATŘI - ZAČÁTKY

I. ČTENÍ Z BIBLE

Genesis 37

II. ČTENÍ Z BIBLE

Genesis 37,2b.4.5

Josef přinášel svému otci o svých synech špatné zprávy. Izrael Josefa miloval nejvíce ze všech svých synů. Když bratři viděli, že ho otec miluje nade všechny bratry, začali ho nenávidět. Jednou měl Josef sen a pověděl ho svým bratrům; nenáviděli ho pak ještě více.

KÁZÁNÍ

Sedmnáctiletý věřící chlapec! Jaká radost to musí být pro Jákoba, že jeden z jeho synů jde cestou víry, když už nad svými syny prožil tolik zklamání.

Prvorozený Rúben si udělá milenkou z jedné z žen svého otce. Lévi a Šimeón navrhnou Šekemovi a jeho lidem, aby se nechali obřezat, že si potom Šekem bude moci vzít jejich sestru Dínu za manželku, a když to udělají a leží třetí den v bolestech, vezmou Lévi a Šimeón meče a všechny je pobijí. Dan a Gád, Ašer a Neftalí, Isachar i Zabulón i Juda se chovají tak, že je o nich možno slyšet jen samé zlé zprávy. Benjamín je ještě malý chlapec. Žádnou radost nemá Jákob ze svých synů.

Je to skličující, ale často to tak bývá, že děti nejdou duchovním zápasem svých rodičů, otců a matek, a rodiče se mohou usoužit a uplatat a utrápit.

Hovořil jsem jednou s opravdovým a zbožným bratrem, který měl vícero dětí. Říkal: „Víte, často jsem přemýšlel, proč některé z mých dětí nevěří. Moc to mne i mou manželku trápí. Ale pak jsem si jednou říkal: „Víš, ty bys byl moc pyšný. A Bůh tě nechce nechat propadnout pýše.“ Já se ale za své děti modlím a prosím za ně. A věřím, že Bůh vyslyší mé modlitby a že moje modlitby je budou provázet, když už tady nebudu, a že i oni najdou cestu k víře.“

Jak špatnou cestou jdou děti muže, který vybojoval svůj veliký duchovní zápas. Jenomže duchovní zápasy se nedědí. Ty musí vybojovat každý sám. Každá generace musí vybojovat sama svůj duchovní zápas. Otcové a matky nic nevybojují a nemohou vybojovat za své syny a dcery.

Ne, že by duchovní zápas otců a matek byl pro syny a dcery zbytečný. Může se jim stát zdrojem posily, vzorem, inspirací, motivací. Ale synové a dcery, vnukové a vnučky musí vybojovat svůj duchovní zápas sami.

Je to div, že Jákobovo otcovské srdce přilne k tomu, kdo jde cestou jeho duchovního zápasu? Že je Josef otci bližší než ostatní? Že v něm vidí nejen pokrevního potomka, ale právě následovníka na cestě víry, nositele duchovní

pochodně? Že v něm vidí toho, kdo ponese požehnání Abrahamovo, Izákovo i jeho? Jakou radost má Jákob ze svého syna, sedmnáctiletého chlapce, který jde cestou víry!

2.

Všechno je to pravda, a přece je to chyba věřícího Jákoba – Izraele. Věřící lidé zdaleka nejsou prosti chyb a mnozí by jich na nás našli nesmírně mnoho.

Jákob dává svou radost z Josefa příliš najevo. Je vždycky zlé, když rodiče dávají přednost některému ze svých dětí před ostatními. Ať už je to pro jeho nadání, schopnosti, pracovitost nebo jiné pěkné věci. Jakou trpkost a závist to často vyvolává u ostatních dětí! Nenávist vůči tomu, kdo je dáván za vzor a chválen, kdo je preferován a upřednostňován.

Jak úzkostlivě si musíme dávat pozor na to, abychom nepreferovali a neprotěžovali některé z dětí či vnuků na úkor ostatních. A když člověk věří, jak lehko dá přednost tomu dítěti, které jde šlépějemi víry a které nese dál pochodeň víry. Můžeme pochopit, proč to Jákob udělal. Můžeme to chápat, ale děti neodpouštějí svým rodičům – dokud samy nepřijmou odpuštění v Pánu Ježíši Kristu. Děti posuzují chování svých rodičů nesmírně tvrdě.

Jak je to krásné, když sedmnáctiletý chlapec nese pochodeň víry. Člověk v jaru života, v elánu mládí dá svůj život Bohu. Jaká je to radost vidět takové mladé lidi, chlapce a děvčata dnes, když přebírají pochodeň víry. Když jejich srdce hoří pro Ježíše, když dávají své mládí a své schopnosti ne do služby hříchu, ale do služby Ježíši.

Jaká je to radost, když smíme slyšet dobré zprávy o svých dětech a o svých duchovních dětech, o dětech svého sboru; když o nich nejsou slyšet žádné zlé zprávy, protože nic špatného nedělají.

3.

A přece můžeme na Josefovi vidět další chybu, která se mezi věřícími lidmi často vyskytuje. Skoro bych to nazval duchovní pýchou, i když to říkám velice opatrně. Možná, že by bylo lépe označit to jako duchovní nezralost tohoto chlapce. Josef dráždí a provokuje i tam, kde by nemusel dráždit a provokovat. Když vypráví své sny, vyzaruje z toho: „Jen si poslechněte, jaký jsem já měl sen.“ Snad mohl být skromnější, tišší, pokornější – a nevyvolal by takovou nenávist a odpor.

Křesťané si někdy stěžují na nepřátelství a nenávist druhých. Skutečně existuje taková nenávist. Často ale vyvolávají věřící lidé takovou nenávist sami tím, že se povyšují nad druhé, že si nenechají ujít příležitost, když mohou mlu-

vit o špatné pověsti druhých. Musíme si dávat velice dobrý pozor, aby nepřátelství druhých nevyvolávala naše duchovní nadřazenost a pýcha a snobismus, nýbrž věrnost Pánu Ježíši Kristu a jeho slovu děj se co děj.

Člověk lehce, velmi lehce podlehne pokušení, že je přece lepší než druzí. Byla by hanba, kdyby křesťan nebyl lepší a neusiloval o to. Ale je hrozné, když si o sobě člověk začne s dávkou jisté hrdosti, vlastně ale pýchy, myslet, že je lepší.

Snad tohle Josef ještě nepochopil. On byl lepší než jeho bratři, ale neměl to ve svém srdci nést s takovou nadřazeností a neměl to dávat druhým najevo. Všechno ponížení, bolest, trápení, které provázelo jeho život, pro něho pak bylo Boží školou, aby duchovně dozrál tak, že uměl odpustit, že uměl vidět věci jinak, pokorně, nesmírně pokorně.

4.

I pro Jáкова bylo vše, co se stalo, tvrdou zkouškou víry. Ten, na němž si zakládal, je pro něho mrtev. Aniž to tuší, odplácení mu jeho synové – možná, že zcela nevědomky – to, co on udělal svému otci Izákovi. Jako on podvedl, tak je podveden. Co let už od té doby uplynulo. Ale setba přináší svou žně.

V Bibli je napsáno slovo velmi hluboké ve své pravdivosti: „Neklamte se, Bohu se nikdo nebude posmívat. Co člověk zaseje, to také sklídí“ (Galatským 6,7). Je to mocné slovo, protože je tak děsivě pravdivé. Každý sklízí svou setbu. Je to slovo varování: dejte si pozor, dejte si dobrý pozor na to, co zasejete. Chraňte se zasít nenávisť, zlobu, hněv a lež. Ale je to také slovo nesmírného povzbuzení. Je to slovo hluboké útěchy ve všem, co prožíváme. Kdyby tu však nebylo slovo o milosti v kříži, bylo by to jen zoufalé slovo. Neboť co tak často zasíváme?

Jákobovi i Josefovi teď na jejich cestu svítí jen hluboká důvěra v Boha. To je jejich silou a nadějí pro budoucnost. Nic lepšího člověk v životě nemůže mít.

MODLITBA PO KÁZÁNÍ

Bože a Pane náš, prosíme tě, chraň nás před duchovní pýchou, před duchovní nadřazeností. Uč nás nevyvyšovat se nad druhé, ale v pokoře se poměřovat podle tvého obrazu. Veď nás k duchovní zralosti. V tobě je naše síla i naděje pro budoucnost. Amen.